GAZETA KRAKOWSKA

Nro 92.

Z KRAKOWA DNIA 17 LISTOPADA 1816 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 9 Listopada.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Pan nasz Miłościwy, raczył nayłaskawiey mianować w miesiącu ieszcze Maiu r. b. Kawalerem orderu Świętego Włodzimierza czwartego stopnia, W. JPana Andrzeia Kalinkę, a to za okazaną w służbie publiczney gorliwość, w czasie sprawowania przez niego obowiązków Podprefekta w Powiecie Miechowskim.

W rozkazie dziennym do woyska Polskiego z dnia 29 Października 1816 umieszczonym w przeszłey naszey gazecie, opuszczonem było co następuie:

" Wykreslony zostaie z kontrol dla niestawienia się w pułku.

z pułku 1go ułanów Major Jordan.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA POLSKIEGO, &c· &c. &c,
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu

Chcąc zapewnić skutek postanowienia Naszego z dnia 20 Lutego 1816 r. i widzieć iak nayrychley ukończone dzieło ogólnego z Dzierżwcami Dóbr Koronnych, Narodowych, i powróconych obrachowania się, zważywszy zaszłe w tey mierze trudności, które Nam przez Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu wystawione zostały, na iey przełożenie postanowiliśmy i stanowiemy.

Art. 1. Wszyscy Dzierżawcy Dóbr Koronnych, Narodowych, i powróconych, obowiązani są dostawić Izbie Administracyyney Korony, lub właściwym Podinspektorom i Intendentom, wszelkie dowody i akta do wzaiemnego obrachowania się potrzebne, naypoźniey na dzień normalnie przeznaczaiący się 1 Stycznia 1817 roku.

Art. 2. Dzierżawcy Dóbr Koronnych, Narodowych, i powróconych, którzyby w dniu normalnie oznaczonym 1 Stycznia 1817 roku iakichkolwiek dowodów i aktów do wzaiemnego obrachowania się potrzebnych, nie dostawili podług artykułu 1go ninieyszego postanowienia, uważani będą iako niemaiący do Skarbu publicznego ze źrodła Dóbr, żadney inney pretensyi nad te, na które do tego terminu w

Izbie Administracyyney lub do rąk właściwych Podinspektorów, i Intendentów złożyli dowody.

Art. 3. Rachunki, które do dnia 1 Stycznia 1817 r. wręczone będą przez Dzierżawców właściwym Podinspektorom i Intendentom, bez zwracania ich Dzierżawcom, pod iakimkolwiek bądź pozorem, roztrząsane, konkludowane, i odsyłane bydź powinny nayśpieszniey przez tychże Podinspektorów i Intendentów, do Władz wyższych stosownie do zasad ogłoszonych.

Art. 4. W dniu 1 Stycznia przesłać powinien każdy Podinspektor Dóbr Narodowych, i każdy Intendent Dóbr powroconych, do wyższey Władzy swoiey rapport, w którym wyszczególni:

a) liczbę ogólną rachunków rocznych, jakie powinny były bydź dostawione przez Dzierżawców;

b) liczbę dostawionych rachunków przed terminem normalnym 1 Stycz. 18 7;

c) liczbę rachunków przaz Podinspektora rozstrząśnionych i do wyższey Władzy odesłanych;

d) liczbę roztrząsaiących się i nieodesłanych ieszcze;

e) liczbę rachunków dostawionych w samym dniu normalnie naznaczonym;

f) liczbę rachunków w dniu normalnym 1 Stycznia 1817 r. przez Dzierżawców niedostawionych.

Art. 5. Dla rozstrząśnienia i odesłania rachunków rocznych podług artykułu 4 lit. d. e. w dniu 1 Stycznia 1817, do wyższey Władzy ieszcze nieodesłanych, naznacza się dla Podinspektorów Dóbr powróconych czas 6ciotygodniowy. Jeżeliby zatem w dniu 15 Lutego 1817 r. iakikolwiek z rachunków do 1 Stycznia przez Dzierżawców złożonych, przez którego z Podinspektorów do Dyrekcyi Jeneralney lub przez Intendenta do właściwey Władzy przesłany nie był, dopóki zalegaące rachunki dostawione nie będą, tyle się Podinspektorowi Dóbr Narodowych i Intendentowi Dóbr powróconych potróyney dzienney pensyi wytrącać będzie, ile dni upłynie między 15 Lutego 1817 r. i przysłaniem ostatniego zalegaiącego rachunku.

Art. 6. Względem Dzierżawców, którzy w dniu 1 Stycznia 1817 r. dowodów pretensyy swoich do Skarbu nie dostawią, uformuie każden Podinspektor i Intendent rachunek z samych tylko pretensyy ze strony Skarbu publicznego do nich złożony, i takowy w terminie artykułem poprzedniczym 5tym naznaczonym do wyższey Władzy odeśle.

Art. 7. Rachunki, które do dnia dzisieyszego od Podinspektorów do Dyrekcyi Jeneralney Dóbr Narodowych, a od Intendentów do Wydziału Dóbr powróconych doszły, lub do terminu artykułem 5tym naznaczonego poźniey dochodzić będą, podobnież rachunki, które od Dzierżawców Koronnych, prosto do Izby Administracyyney doszły, lub dojdą, ciągle i nieprzerwanie rozstrząsane, i konkludowane bydź powinny, podług przepisów postanowienia Naszego z d. 20 Lutego r. b. bez żadnego tychże rachunków pod iakimkolwiek bądź pozorem, czy to dla obiaśnień, czyli dopełnień do Władz niższych odsyłania. — Kommissyia Przychodów i Skarbu odbierać będzie od Izby Administracyyney, od Dyrekcyi Jeneralney, i Wydziału Dóbr powroconych, co dwa tygodnie rapport z wyszczególnieniem;

a) liczby nadesłanych rachunków od ostatniego rapportu;

b) liczby ogólney rachunków nadesłanych;

c) liczby roztrząśnionych i skonkludowanych ostatecznie przez ustanowienie liquidi;

d) liczby ukończonych rachunków zgodnie z Dzierżawcami z wyrażeniem summ przyznanych, czy Skarbowi czyli Dzierżawcom;

e) liczby zarekursowanych i do Delegacyi administracyyney odesłanych;

f) liczby roztrząsaiących się rachunków.

Podobny rapport ogólny przedstawiać Nam będzie Kommissyia przychodów i Skarbu także co dwa tygodnie z równem wyszczególnieniem, zaczynaiąc od dnia przesłania Kommissyi ninieyszego postanowienia.

Art. 8. Dla ogólnego wszystkich rachunków skonkludowania, i ustanowienia ostatecznego liquidum, wyznacza się termin 1 Maia r. 1817. W dniu tym normalnym wszystkie rachunki z Dzierżawcami ukończone bydź powinny, albo zgodnie z Dzierżawcami, albo w przypadku ich niezgodzenia się, do delegacyi administracyyney odesłane.

Art. 9. Ile razy w drodze ekonomiczney zakończony przez Dzierżawcę zarekursowany rachunek, przeydzie pod rozsądzenie delegacyi administracyyney iakikolwiek w niey zapadnie wyrok, już żadna rewizyia, dopełnienie lub sprostowanie rachunków przez Władze Ekonomiczne mieysca mieć nie będzie, i delegacyia administracyyna albo sama rachunek ostatecznie potwierdzi, albo go sama zmieni i ostatecznie ustanowi.

Art. 10. W dniu 15 Maia 1817 r. poda Nam Kommissyia przychodów i Skarbu rapport ogólny z całego obrachunkowego dzieła, z wyszczególnieniem głównych iego wypadków i obrazu wzaiemnych należności i summ pod decyzyią delegacyi administracyyney podanych.

Art. 11. Kommissyia Rządowa Spraw wewnętrznych i Policyi zaleci tak w Biórach swoich, iako i wszystkim podwładnym sobie Urzędnikom, a osobliwie tym którzy z dawnego składu administracyi do 1 Stycznia 1817 r. postanowieniem Naszem dnia 27 Sierpnia r. b. utrzymani tymczasowie zostali; ażeby się starali ułatwić Dzierżawcom uzyskanie wszelkich potrzebnych im dowodów i akt, repartycyi, kwitów oryginalnych, cen targowych, i innych z zastrzeżeniem, że dowiedziona w tey mierze niedbałość i opór naysurowiey karane będą.

Art. 12. Uskutecznienie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Spraw umieszczone bydź ma, poleca się Delegacyi Administracyyney i Kommissyiom Rządowym.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 29 Październik 1816.

(Podpis:) *Zaiączek.*

Minister Przycho: i Skarbu

(Podpis:) T. *Matuszewicz.*

Radca Sekr: Stanu, Jen. brygady

(pod.) *Kossacki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekr: Stanu, Jen: Brygady

(Podpisano) *Kossecki.*

Za zgodność: *J. Kruszyński*, S. I. K.

)o(

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Nim oznaczony będzie sposób zaspokoienia obligacyy hipotecznych na pożyczkę kraiową w skutek Dekretu z dnia 29 Kwietnia 1808 r. wydanych, na przełożenie Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Wszelkie zaległe i bieżące procenta od obligacyy hipotecznych za poprzedniczem onych sprawdzeniem, będą zaspokoione z Dochodów Dóbr narodowych, na ewikcyią pożyczki wskazanych.

Art: 2. Wypłata takowych zaległych i bieżących procentów, zaraz po ogłoszeniu ninieyszego postanowienia, z kassy Jeneralney Królestwa Polskiego następować będzie, do niey przeto właściciele obligacyy hipotecznych udawać się i przed nią takowe produkować powinni.

Art: 3. Rzeczone obligacyie skoro Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu, po zapewnieniu się o ich prawności, stosowne wyda upoważnienie, przyymone będą, na wszelkie kaucyie Skarbowi należne, na opłatę dzierżawy z Dóbr Narodowych, i na zaspokoienie kapitałów Konwencyią Wiedeńską z dnia 30 Marca 1815 roku na rzecz Skarbu Królestwa Polskiego przekazanych.

Art: 4. Co do rewersów na drobnieysze kwoty pieniężne *in vim* pożyczki, z kassy Jeneralney w roku 1808 i 1809 wydanych, a dotąd na obligacyie Skarbowe nie zamienionych, takowe natychmiast, za poprzedniczem onych z księgami kassowemi sprawdzeniem, w zupełności, co do kapitału i procentów zaspokoionemi bydź maią.

Art: 5. W celu prędszego sprawdzenia tak obligacyy iako i kwitów kassowych oznacza się termin prekluzyyny do dnia ostatniego Grudnia r. b. 1816, po którego upłynieniu kwity kassowe w terminie powyższym nieprodukowane, za nieważne uznane będą, i od nieprodukowanych w tymże terminie obligacyi hipotecznych, kassa Jeneralna procentów płacić nie będzie.

Art: 6. Gdy wspomnione obligacyie są długiem Skarbu byłego Xięztwa Warszawskiego należącym z mocy traktaków w Wiedniu d. 3 mca Maia 1815 r. zawartych do wspólnego w Kommissyi temiż traktatami postanowioney oblikwidowania i następnego za uczestnictwem Dworów Austr: i Pruskiego zaspokoienia, a przeto wypłaty tu postanowione, w cząstkowem tychże Dworów zastępstwie uiszczać się będą; Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu dostarczy Kommissarzom naszym w Kommissyi Likwidacyyney zasiadaiącym, wszelkie obiaśnienia i dowody, którychby dla legitymacyi tylekroć rzeczonych wypłat potrzebowali.

Art: 7. Dopełnienie niniey szego postanowienia poruczamy Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 29 Października 1816 roku.

(*podpisy iak wyżey.*)

Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu.

Podaiąc do publiczney wiadomości powyższą Namiestnika Królewskiego Uchwałę; — Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu dołącza następuiące ostrzeżenie:

ymo Iż do wypłat w art: 2gim i 4tym wskazanych przeznaczone są trzy dni w tygodniu, to iest: Wtorek, Czwartek i Piątek, począwszy od dnia dzisieyszego aż do ostatniego Grudnia r. b. 1816.

2do Iż właściciel obligacyi hipoteczney lub rewersu kassowego, który nie sam przez się, lecz przez umocowaną do tego osobę, należytość swoię z kassy Jeneralney, w czasie oznaczonym odebrać zechce, winien będzie dać rzeczoney osobie stosowne upoważnienie, przez Sądowego lub Administracyynego urzędnika poświadczone.

Działo się w Warszawie dnia 6 Listopada 1816 roku.

Minister Prezyduiący
(Podpisano) *Matuszewicz.*

Za Naczelnika Biόra (Podp:) *Burakowski.* Sekr: Jener: (Podp:) *Kruszyński*

Z Wilna d. 17 *Października d. k.*

Dnia 14 t. m. iako w rocznicę narodzin N. Cesarzowey Jeymości, Maryi Teodorowney, Matki szczęśliwie nam panuiącego Monarchy, odprawiło się uroczyste nabożeństwo i *Te Deum,* w kościele Grecko-Rossyyskiem, w obecności JWW. Litewskiego Gubernatora Woiennego i Kawalera Rzymskiego Korsakowa, Jenerałów, Urzędnikow cywilnych i woyskowych. Wśród modlitw o długie i szczęśliwe lata dla Nayiaśnieyszego Domu, dały się słyszeć wystrzały działowe i dzwony wszystkich kościołów, w których również uroczyste odprawiło się nabożeństwo i *Te Deum.* Przed nabożeństwem odprawiła się parada woyskowa. Urzędnicy woyskowi i cywilni złożyli swe powinszowania u JW. Gubernatora Woiennego. Wieczorem miasto całe oświecone było.

Podług Poczty Północney, nowy bieg poczty z Petersburga do Warszawy, idzie przez Rygę, Nitawę, Kowno, Maryampol.

Z Rygi d. 10 *Października d. k.*

Przeszłey nocy, między godziną 12stą i 1szą, mieszkańcy tuteysi niewypowiedzianie mieli szczęście, przyymować Ukochanego Monarchę, i radość swą przez długo powtarzane wyrazili okrzyki. Cesarz Jegomość wysiąść raczył w tuteyszym zamku.

Z Londynu d. 25 *Października.*

Wystrzały z dział w Towrze i St. James parku ogłaszaią dziś 56tą rocznicę wstąpienia na tron N. Króla. Fizyczny stan zdrowia J. K. Mci każe się spodziewać, iż panowanie iego będzie ze wszystkich Królów W. Brytanii naydłuższe. (Ma teraz 79 rok).

Gazeta Dworska z d. 21 b. m. odkłada obchod urodzin Królowey (18 Stycznia) na 6 Lutego, a Xcia Rejenta (12 Sierpnia) na dzień S. Jerzego 23 Kwietnia.

Po długiey przerwie znaydował się znowu Xże Rejent d. 23 b. m. w teatrze na Kowengarden. Wczoray poiechał do Hamptoncourt. — Xże Koburgski iadł onegday obiad w zgromadzeniu Londynskich handlarzy rybami.

Pytanie czyli użyteczną lub szkodliwą iest rzeczą przywrócenie zakonu Jezuickiego, zatrudnia także wiele piór w oyczyznie naszey. Mmiemania są podzielone. Pisemko pod tytułem: "Traktat o Jezuitach,, dowodzi, iż przywrócenie Jezuitów przyniesie w ogóle dla Europy, a szczególności dla W. Brytanii wielkie szkody. P. Dallas zaś w obszernem swoim dziele pod tytułem: "Nowy spisek przeciw Jezuitom", porównywa to wszystko co dotąd przeciw i za niemi pisano. Wystawia

iako nieprzyiacioł Jezuitów Mosclara, Chalotais, d' Alemberta, Morrelet, Encyklopedystów, &c. iako przyiacioł: Montesquieu, Leibnitza, Bakona, Katarzynę II, Fryderyka II, Johnsona, Raynala, &c. Nakoniec oświadcza się za niemi, i twierdzi, iż nie można ich obwiniać tak oczewiście o mordy Królów i innych osób, iak Wasingtona, Fraklina, Robespierra i Marata o popełnione zbrodnie. Chce on w mówić w czytelników, iż tayne instrukcyie tego zakonu, nie są iego dziełem, ale podrobieniem ich nieprzyiacioł.

Z Paryża donoszą, iż otworzenie izby Deputowanych na 4 Listopada oznaczone, będzie do 15 tegoż miesiąca odłożone. Deputowani zieżdzaią się ze wszystkich stron do Paryża, a Ministrowie staraią się wszelkiemi sposobami dla siebie ich uiąć. Daią dla nich, podobnie iak w Anglii, obiady, stawiaią przed Królem, i t. d. Sądzą iednak, iż mimo tego strona Ministrów będzie słabsza, niżeli opozycyi.

List z wyspy S. Tomasza pod d. 28 Sierpnia zawiera następuiące szczegóły o nieszczęśliwey wyprawie rokoszańskiego Jen. Boliwara: — Jenerał ten ułożył plan uderzenia na Hiszpańską stałą ziemię (Terrafirma) w Aux-Cayes, w czem wspierał go Adm. Brion, do czego kupcy Jamaiscy potrzebnych dostarczyli pieniędy. D. 18 Kwietnia odpłynął z Aux-Cayes z 7 zbroyniemi i 4 przewozowemi statkami, maiac na nich 10,000 karabinów, ammunicyia, &c. D. 2 Maia uderzył na Hiszpański woienny statek i galerę, które po 3 kwadransowey walce opanował, poczem wyladował z północney strony na wyspę S. Małgorzaty, i Jen. Arismendo, dowódcę niepodległey części tey wyspy, w żywność i broń opatrzył. Zabrawszy z wyspy S. Małgorzaty 400 ludzi na swoie okręty, udał się pod żagle, i d. 5 Czerwca opanował port i miasto Carupano, wysłał stamtąd Jen. Marino z 750 żołnierzami do Laguira, gdzie zebrano korpus do 1500 ludzi i całą równinę od Maturyn aż do Augustura posiadamo. Boliwar wziąwszy 400 ludzi, których mu Marino z Laguira przysłał, opuścił Carupano d. 5 Lipca i wylądował do Ocumana, o 12 mil od Laguira. Przez złe atoli rozporządzenia iego wyprawa na wzgórzach Cabrera, o 4 mile od Ocumana, została przez Brygadyera Morales w 700 ludzi Królewskiego woyska zupełnie pobitą. Boliwar musiał uciekać na okręty, zostawiwszy na poboiowisku 1100 broni, 400 zabitych lub poymanych, 6 dział i wszystkie zapasy. Sam ieden przybył na brygu do Bonaire; bezbronny i na niedostatek wystawiony iego korpus, ścigany był przez woyska Królewskie. Podług ostatnich doniesień Jen. Gregor po przegraney pod Cabrera zebrał resztę rozproszonego woyska, a nie znalazłszy przy brzegach żadnych statków, udał się w głąb kraiu, opanowawszy po drodze Witteria; ale ścigany ustawicznie przez Hiszpańskiego Jenerała aż do Camatagua, skąd nie mógł iuż daley uciekać, został pobitym. W inney potyczce następnego dnia został Jen. Gregor pobity. Reszta ta woyska Boliwara została poymaną lub zabitą. Północna część wyspy S. Małgorzaty, równie iak Laguira i Maturin znayduią się iednak ieszcze w wręku rokoszanów.— Boliwar ma się znowu w Aux-Cayes znaydować. O Brionie, który iego siłą morską dowodził, nic nie słychać.

Gazeta Morning Chronicle donoszą o

przybyciu przed 4 dniami okrętu z wyspy S. Heleny, dodała nazaiutrz, że ten okręt przytrzymany w porcie został, że oprócz officera, który przywiozł listy, nikomu nie wolno z niego na ląd wysiąść, że wczoray pokazał się na giełdzie człowiek, który ma związek z rządem, i sprzedawał za pół milliona papierów, poczem spadły też papiery o 1 od sta, co przypisano iakiemus ważnemu wypadkowi. Jakoż wynaleziono go zaraz i rozgłoszono, że Bonaparte uciekł, ale Ministrowie ukrywaią tę ucieczkę. Inni mowili, że nie uciekł, ale odkryto tayne porozumiewanie się z nim iednego zagranicznego Kommissarza, maiące za cel uprowadzić go stamtąd. Z tem wszystkiem żadna z tych wieści o ucieczce lub zamyśle ucieczki Bonapartego nie zasługuie na wiarę. Papiery, że spadły, iest to naturalnem wypadkiem teraźnieyszego położenia rzeczy.

Dowiaduiemy się z pewnego źrodła, mowi iedna z gazet tuteyszych, że Królewicz Xże Kentu zaślubi się w krótce z iedną Xiężniczką stałego lądu.

— D. 29. —

Królowa d. 24 b. m. pierwszy raz odwiedziła z Królewnami Xiężną Karolinę Koburską i iey Małżonka w Clermont-House, a d. 25 z powodu rocznicy wstąpienia na tron Króla, swoiego Małżonka dała w Progmore dla familii obiad.

Podług gazety Dworskiey Xże Koburski mianowany iest na mieyscu zmarłego Jen. Bland pułkownikiem 5go pułku dragonii gwardyi.

Jedna z rannieyszych gazet tuteyszych twierdzi, iż W. Brytaniia utrzymuie i płaci 500 jenerałów i officerów niebędących w aktualney służbie, aie licząc woyska wschodniey Indyi, i tych codziennie powiększa się ieszcze liczba.

Po wszystkich prawie miastach w Anglii zgromadza się lud dla podania Xciu Rejentowi przełożeń o zaradzenie teraźnieyszey nędzy w kraiu.

Lord Castlereagh przyięty został w mieście Belfast w Irlandyi z wielkiemi honorami. Magistrat i obywatele podali mu adress zapraszaiący go na obiad.

Miasto Rochester udzieliło Xciu Sussexu i Lordowi Prezydentowi miasta Londynu, P. Wood, prawo obywatelstwa.

Pisma nasze donoszą, iż z portów Francuzkich odpłynęła wyprawa do St. Domingo z 4000 lądowego woyska złożona. Liczba ta woyska iest w prawdzie za mała przeciw wielkiey tey wyspie, ale zayść miała umowa między rządem Francuzkim i Petionem na zniszczenie Chrystofa.

Podług doniesień z St. Domingo wybuchnęły na nowo nieprzyiacielskie kroki między Chrystofem i Petionem. Ostatni pochlebia sobie, iż potrafi przeciwnika swoiego zwalić z tronu i ogłosić się panem całey wyspy. Chrystof pociągnął z całą swoią siłą przeciw Port-au-Prince. Miał on uderzyć i zniszczyć leżące na drodze do tego mieysca miasto. Obie strony czynią przygotowania do walney bitwy. W Jacmel sądzono, iż woysko Petiona zwycięży. Inna pogłoska opiewa, iż do Jacmel nadeszło d. 21 Sierpnia z Port-au-Prince doniesienie, że 12 zbiegow z woyska Chrystofa przyniesło tam wiadomość o wyruszeniu Chrystofa z woyskiem, że przybył iuż pod St. Marc i że przyłączyła się tam do niego część woyska Petiona.

Z Mexyku wysłany został posłaniec do Wasingtonu dla nakłonienia rządu Zie-

dnoczonych Stanów do uznania niepodległości Mexyku, do czego podług Hiszpańskich pogłosek, niema naymnieyszego podobieństwa. Z Buenos-Ayres zaś donoszą, że kongress w Tucumana ogłosił pod d. 9 Lipca niepodległość prowincyi nad rzeką Plata i doniosł o tem urzędownie Amerykańskiemu konsulowi.

Gazeta Bostońska zbiia pogłoskę, iakoby Józef Bonaparte myślał zrobić się Królem Hiszpańskiey Ameryki. Osiadł on w północney Ameryce i siedzi spokoynie.

Z Bruxelli d. 31 Października.

Corka Jen. Pichgru, która od naszego Króla pochlebnym listem zaszczycona została, udała się stąd do Anglii dla drukowania wielu pism tyczących się zmarłego iey oyca.

Podczas wielkich obrotów d. 22 pod Denain wystawiona była bitwa roku 1712, w któtey Marszałek Villars pobił Xcia Eugeniusza Sabaudzkiego. Xże Wellington grał rolą Villarsa.

Przybył tu Rossyyski Jenerał Xże Gorczaków.

Wiele pism Belgickich szczęśliwie dotąd o Anglikach pisało. Jeden z obecnych tu Anglików odpowiedział im tylko na to: "Nie mogą nam przebaczyć, że my przez naszą odwagę i wytrwałość przyłożyliśmy się do uratowania Europy, i naszą krwią pokonali tego, który zakładał sobie d 18 Czerwca 1815 założyć główną swoią kwaterę w Bruxelli."

Dziennik *Karzeł Żołty* przestał tu wychodzić. W sądzie policyi poprawczey rozpoczęła się dziś sprawa przeciw iego wydawcy o spotwarzenie Pani St. Charles i innych osób.

Z Sztuttgardu d. 30 Października.

Dworska gazeta nasza donosi dwa następuiące ważne zdarzenia, które iedno po drugim nie długo nastąpiło: — "W nocy z dnia 29 na 30 b. m. około godziny zgiey umarł tu po krótkiey chorobie na kataronową goraczkę N. Fryderyk Król Wirtemberski, Xże Szwabii i Tecku, &c. i napełnił głębokim żalem rodzinę Królewską i całe Królestwo. Dotychczasowy Królewicz następca tronu Wilhelm obiął rządy Królestwa. Dziś w południe panuiąca teraz N. Królowa powiła na pociechę rodziny Królewskiey i całego królestwa szczęśliwie córkę."

Na dwa dni przed śmiercią dozwolił zmarły Monarcha z powodu drogości zboża wydawać z magazynów Królewskich żyto na pieczenie za tańszą cenę chleba dla ubogich klass ludu. Do samego zgonu miał J. K. Mość zupełną przytomność zmysłów, przyiął S. Kommunią i umarł na ręku swoiego Następcy tronu, z którym na kilka godzin przed śmiercią długo rozmawiał.

Od brzegow Menu d. 3 Listopada.

D. 30 Października W. Xiężna Hesko-Darmstadtska przybyła do Moguncyi, i z naywiększą radością była od obywateli przyiętą i wystrzałami z dział powitaną. Na statku przyozdobionym banderami Heską, Austryiacką i Pruską w przeprawie przez Ren otaczała muzyka iey powóz. Lud patrzy z ukontentowaniem na będącego przy niey syna Xcia Emila, i spodziewa się długo cieszyć obecnośeią nowey swey Pani i okazać iey przywiązanie swoie.

Posiadłości Pruskie nad Laną rozszerzone zostały nabyciem urzędu Atzbach. Urodzayny ten urząd liczy 10,000 pracowitych i dobrze myślących mieszkańców. Podobnież użytecznem iest nabycie byłych Oranii urzędów Burbach, Neukirchen i reszty Xięztwa Siegen, posiadaiących równie pracowitych, przemyślnych i dobrego ducha mieszkańców.

Rząd kantonu Argowi zabronił z powodu drogości tańców w niedziele i święta.

DODATEK
DO Nro 92.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17. LISTOPADA 1816 Roku W NIEDZIELĘ

Z Wiednia d. 9 Listopada.

Nayiaśnieyszy Cesarz wyiechał wczoray z rana na przeciwko N. Cesarzowey swey Małżonce do St. Pölten.

Z Monachium d. 30 Października.

Na d. 27 b. m. o godzinie 2 z południa przybyły tu przed kilku dniami Wielki Poseł Cesarza Austryiackiego, Xże Józef Schwarzenberg, odprawił uroczysty wiazd do zamku Królewskiego, oddał J. K. Mci list wierzytelny i prosił go o rękę Królewney Karoliny. — D. 28 przybył znowu poseł Cesarski do zamku, gdzie Królewna Karolina wedle zwyczaiu zrzekła się w obecności Króla, iego rodziny i tayney rady pretensyi do tronu Bawarskiego. D. 29 zaś około godziny 7 w wieczor ruch ludu, odgłos wszystkich dzwonów, trzykrotne z dział i ręczney broni wystrzały oznaymiły o uroczystem zaślubieniu Królewney Karoliny z N. Cesarzem Austryiackim w kaplicy Dworskiey, którego mieysce Królewicz następca tronu zastąpił. Po odśpiewaniu *Te Deum*, zgromadził się cały Dwor w sali Herkulesowey, gdzie N. Cesarzowa przyymowała powinszowania. Potem nastąpił bankiet w zieloney galeryi, a w Brunenhof grała muzyka z trąbami i kotłami. Około godziny 9 oglądały Wysokie Osoby oświecenie miasta. Rynek Maxymiliiana Józefa oświecony był przeszło 100,000 lamp: widać tam było na dwoch kolosalnych słupach Austryiackiego orła i lwa Bawarskiego. Na dwoch tronach siedziała Cybela i Jowisz. W środku wznosiła się Swiątynia Hymena. — Zaraz po ślubie Jeneral adjutant Wartenberg powiozł do Wiednia N. Cesarzowi obrączkę ślubną.

Od brzegow niższey Elby d. 4 Listopada.

O wynagrodzeniu Hamburga za zabrany mu bank dowiaduiemy się co następuie: Senator Hamburski Syllm przysłał d. 26 Października przez gońca zawartą w Paryżu względem banku umowę do zatwierdzenia senatu, ponieważ Xże Richelieu nie chce iey podpisać, poki z strony senatu nie będzie zatwierdzoną. Hamburg otrzyma zapis w wielkiey Xiędze na 500,000 fr. roczney prowizyi, która wystawia kapitał 10 mill. fr. Ale ieżeli Bank Hamburski sprzeda ten zapis po 58 za

sło, iak teraz płacą papiery Francuzkie, tedy nie będzie miał spełna 5 mill. 800,000 fr. kapitału, gdyż bieg tych papierow często iest niższy iak 58 za 100. Oprocz tego otrzyma kank Hamburski w gotowych pieniądzach 384,000 fr. iako prowizyią od 20 Listo. 1815 do 28 Września 1816.

Z Paryża d. 30 Października.

Przybyły tu z Cambray i Denain Królewicz Angielski Xże Kambridgi, pod nazwiskiem Hr. Diepholz, odwiedził dnia 25 Króla i iego rodzinę.

Dziennik Prezydentów zawiera co następuie: "Rozrzucone z umysłu po wszystkich kawiarniach pismo, stało się, iż tak rzekłszy, znakiem trwogi. Mówi one o obawach i niebezpieczeństwach. Lecz iakież to są te nowe niebezpieczeństwach, które zagrażaią oyczyznie i tronowi, a stronie opozycyyney tak się zatrwożaiącemi wydaią, iż ucieka się do sromotnego sposobu potaiemnego pisemka? Oto są następuiące: Naypierwey chcą otworzenie izby Deputowanych odwledz, dla porozumienia się i umówienia z Deputowanemi. A zatem iest to zbrodnia myśleć i życzyć zgody i iednostayności! iest zbrodnią, że niektórzy Deputowani stawieni byli przed Królem i z ust J. K. Mci powzięli iego mniemania; iest zbrodnia, że pierwey ieszcze stawieni przed nim byli prezesowie obiorcych kollegiów! — Powtóre, gdy Król w mowie zagaiaiącey posiedzenia wynurzy swoie uczucia, narazi powagę swoią, ponieważ nie będzie stał za firanką iako Swiętość. Ministrowie okryia się płaszczem Królewskim, dla zniszczenia konstytucyi, którey użyli niedawno dla rozwiązania izby. Rozwiązanie izby, iest bowiem pierwszey klassy przestępstwem przeciw Królowi! — Potrzecie, izba Parów ma bydź 20 członkami pomnożona. Lecz iacyż to będą ci nowi Parowie? Pewnie naywierniewsi słudzy Królewscy i nayprzychylnieysi przyiaciele Ministrów? W cale nie! Będą to naygorliwsi przeciwnicy rządu, naygoręcsi patryoci i nayprzychylnieysi słudzy oyczyzny. Poczwarte, Rząd grozi uposarzeniem Duchowieństwa, zapomożeniem ofiar wierności i prawości; oto nowa zbrodnia! Ktoż nie upatruie w tem zamiarów rządu? chce on spokoyności, zapewnienia losu każdego, utworzenia z Francyi iednego ludu i iedney oyczyzny. Nie chcą tego zapewnie ci, którzy niekochaią ani Krola, ani oyczyzny, ani prawości, ani wolności, ale tylko siebie i szukaią dla sie korzyści. Nie chcą zapewne pokoiu i iedności, ale Król, iego rodzina i Francyia chcą oboyga, iakkolwiek przeciwnie wystawiaią prawdziwe ich uczucia. Wolą ludu Francuzkiego iest bydź swoiemu Królowi wiernym, służyć mu iako poddany, nie iako Pan; oddać się iego mądrości, nie przepisywać mu praw; dozwolić się mu ratować, ale nie sposobami, iak go durza, podbiciem sobie Monarchy (słowa Chateaubriand). Lud odrzuci z wzgardą takie nauki, takie propozycye i na wszystkie buntownicze krzyki i potwarze odpowie wiernością i przywiązaniem do Monarchy, iako niewzruszona skała, o którą rozbić się muszą wszystkie zamachy bezskuteczney wściekłości i zawiedzioney ambicyi."

W pałacu izby Deputowanych czynią potrzebne przygotowania do rozpoczęcia iey posiedzeń, które Król d. 4 Listopada osobiście ma zagaić. — Przyszłą tę izbę dzielą na strony ultraroialistów, ministrowską i ulegaiących. Ostatni otrzymać maią

w przeciągu 300 dni uczęty. — Ultraroialiści rozpuszczaią pogłoskę, iż Ministrowie podadzą nowey Izbie proiekt do odwołania ustawy względem wygnania kroloboyców; w celu zapewne pomnożenia niechęci.

W dniu Ministerium zakazało nayśurowiey wszelkich kosztownych nowości w mundurach woyskowych.

P. Chateauneuf wydał ważną w teraznieyszych czasach Historyią Papieztwa.

Kże Angouleme dał u siebie audyencyią P. Regnier, wynalazcy wiatromiaru, (anemometre) dla rozpoznania na morzu rozmaitey mocy wiatru.

Kommissarz Francuzki na wyspie S. Heleny, Montcheniu, przysłał Dworowi doniesienie o zdarzeniach na tey wyspie od iego tam przybycia, które między innemi zawierać ma następuiącą anekdotę. — Bonaparte dla skrócenia czasu zabrał na wyspie S. Heleny znaiomość z córką pisarza, która czasami aż do zbytku iest wesołą. Pewnego razu byli tylko oboie w pokoiu, gdy przyszła iey myśl dobyć z pochew szpadę, i z postawą szermierza natrzeć na Bonapartego: "Broń się!„ Bonaparte uciekł za krzesło, i tu były ten zdobywca świata krzyczał, co tylko mógł, o pomoc. Przybieżano i wybawiono go z kłopotu. — Inni inaczey opowiadali tę anekdotę. Bonaparte miał się sam na sam znaydować z tą dziewczyną, i tak daleco stać iey się natrętnym, iż ta broniąc się, porwała się do szpady. Bonaparte zaczął krzyczeć o pomoc, a gdy ludzie przybiegli, wykręcił się temi słowy: "Pusta dziewczęna; ia chciałem żartem, a nią poiedynkowac, a ta doprawdy mnie chce przebić.„ W tymże doniesieniu znayduie się inny ieszcze czyn, który Angielskie gazety inaczey opisały. Gdy kommissarze sprzymierzonych Mocarstw przybyli na wyspę S. Heleny, kazał ich Bonaparte do siebie na obiad prosić. P. Montchenu odpowiedział atoli służącemu, który go zapraszał: "Powiedz Twoiemu Panu, iż iestem tu dla pilnowania go, nie żebym z nim iadł obiad.„

W d. 22 nie wyszedł Dziennik Quotidienne, a następny Numer zawierał następuiące ostrzeżenie: "Prenumeranci nie odbieraiący Nru z d. 22 b. m. proszeni są, aby po niego nie posełali, gdyż im dostawić go nie możemy.„

Rozporządzenie Króla Hiszpańskiego pod d. 19 Października zabrania bez żadnego wyiątku wyprowadzania z kraiu owiec Merinos. — Jen. Palafox iedzie na posła Hiszpańskiego do Neapolu. Hr. Peralada pozostałe w Paryżu. — Dziewięciu grandów zaszczycił Król Hiszpański orderem Złotego Runa, między któremi znayduie się Kże Infantado. Wielki krzyż orderu Karola III. otrzymali między innemi Kardynał Cantalvi, Arcybiskup Walencyi, Radcy stanu Bardaxi, Pizzaro i Valleja.

DONIESIENIA

Magdalena de Rossetti Bartschowa rodem z Tryestu, teraz zaś w Krakowie w rynku pod Nro 455 w domu swym własnym mieszkaiąca nie ma wiadomości o swoim synie, Feliksie Pawle Macieiu-Bartsch, który maiąc lat 19 poszedł do woyska Polskiego w r. 1809 w miesiącu Lipcu do Pułku piętnastego piechoty, batalionu pierwszego, kompanii drugiey fizylierów w randze sierżanta, a potem w Artyleryi tegoż samego pułku, w r. 1812 został podporucznikiem i w tey randze wyszedł na kampanią w tymże roku 1812

rozpoczętą, pod przewodnictwem Pułkownika tegoż pułku W. Miszkowskiego, w Dywizyi zaś Jenerała Zaiączka. Nieukoioną w żalu Matka ostatni list od niego miała z pod Sawy w dniu trzecim Września roku 1812 pisany. późniey nie maiąc od niego żadney wiadomości z wybadywań szczególnie Woyskowych, dowiedziała się: iż iey syn w reyteradzie między Berezyną a Wilnem chory został. Stroskana Matka w podeszłym będąc wieku, chcąc podział maiątku pomiędzy dzieci uczynić, nie pewna, czy iey syn nie padł ofiarą trudów woiennych, albo ostrości pory roku; uprasza usilnie wszelkie Władze cywilne, woyskowych wszelkiego stopnia, i wszystkich, żeby iey raczyli użyczyć wiadomość o iego życiu lub śmierci. Z naywiększą wdzięcznością odbierze te przysługę iey zmartwionemu sercu uczynioną, i wynagrodzi koszta, iakieby to wyszukanie sprawić mogło, osobom będącym w stanie dania takowych wiadomości. Osoby te zechcą listy adressować do Krakowa pod Nro 455 w rynku iako do mieszkania cierpiącey matki Magdaleny de Rossetti Bartichowy. — Dan w Krakowie dnia 10 Listopada 1816 roku.

Z mocy uchwały Rady familiyney, w opiece po ś. p. Teodorze i Ewie Piechockich małżonkach, przez Trybunał Iszey Instancyi Wolnego miasta Krakowa na dniu ymym Września r. b. 1816 zatwierdzoney, podpisany Komornik ninieyszym podaie do publiczney wiadomosci, iż dnia 26 Listopada m. i r. b. 1816 na Klepatzu przy Krakowie w ulicy Długiey pod Nro 95 sprzedawane będą przez publiczną Licytacyią po tychże Piechockich. Imo Ruchomości, iako to: Komoda, szafy, stoły, piec żelazny, różne sprzęty domowe, garderoba, łancuszek złoty, bielizna i posciel. 2do Domek drzewniany, pod tymże samym numerem, na gruncie do prebędy S. Krzyża i przy tem Kościele stoiący. — Licytanci mają bydź opatrzeni w vadium Zł. Pol. 100, a w mieyscu i terminie wyżey oznaczonym sprzedarz odbędzie się. — w Krakowie dnia 12 Listopada 1816.

Chwalibowicz, Kom.

Trybunał Iszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Wydał Wyrok następuiący. Wydział Iszy.

Przytomni: Jakób Mąkolski Vice Prezes, Ignacy Ostaszewski Sędzia, Leon Chwalibogowski Sędzia. (podpisano) Mąkolski. Kuliczkowski Pisarz.

Działo się w Krakowie w domu Władz Sądowych na audyencyi Publiczney Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ścisłe Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, w Czwartek to iest dnia siodmego Listopada roku bieżącego Tysiąc Osm set Szesnastego Roku.

Na podanie w dniu dzisieyszym oświadczenie przez Błażeia Jozefa Lipnickiego, Handlem korzennem i materyiałów aptekarskich trudniącego się, o upadłości tegoż. — Trybunał naprzód, stosownie do Artykułu 13 xięgi III Kodexu Handlowego, poleca Sędziemu Pokoiu miasta Krakowa Okręgu I. dopełnienia przyłożenia pieczęci w handlu na mieyscach Artykułem 15 tegoż Kodexu wskazanych, i przesłanie Protokołu względem przyłożenia pieczęci sporządzonego Trybunałowi. — Powtóre, stosownie do Artykułu 38 tegoż Kodexu za Kommissarza upadłości, mianuie Sędziego Ostaszewskiego, a na Kuratorów massy wyznacza Kupców tuteyszego Miasta Jozefa Wassermana i Ludwika Stanowskiego, polecaiąc mianowanym Kuratorom, dopełnienie obowiązków prawem Handlowym wskazanych, i stosownie do Artykułu 25 wykonanie przysięgi, przed wyznaczonym Sędzią, na to, iż powierzone sobie czynności przyzwoicie i wiernie sprawować będą. — Nakoniec potrzecie; Trybunał stosownie do Artykułu 19 tegoż Kodexu, w celu zabezpieczenia się względem osoby upadłego, — wzywa Wydział Policyi w Senacie Rządzącym, ażeby przydał upadłemu Błażeiowi Lipnickiemu straż z Urzędnika Policyynego, tymczasowo zaś, strzeżenie osoby upadłego, poleca Woźnemu Sądowemu Schega, — mocą ninieyszego Wyroku, którego publiczne wywieszenie, tudzież do Gazet publicznych podanie, stosownie do Artykułu 21 Rozdziału 3 xięgi III Kodexu Handlowego nastąpić ma. — Działo się i osądzono iak wyżey.

(podpisano) *Mąkolski.*

Kuliczkowski, Pisarz.

Zgodność z Oryginałem, Wyrokiem Zaświadczam

Kuliczkowski, Pisarz.